

Miljøkonsekvensrapport

Kristoffer Serup Hald

Damhusvej 59, Møborg
7660 Bækmarksbro

Udarbejdet den marts 2024
Af miljørådgiver Heidi Birch Wentzlau

Ejer	Kristoffer Serup Hald
Driftsherre	Kristoffer Serup Hald
Kontakt	Mobil: 23622775 Mail: kristoffer@hedevang.nu
Husdyrbrugets adresse	Damhusvej 59, 7660 Bækmarksbro
Ejendomsnr.	665 72584
BFE nr.	1482910
Matrikel og ejerlav	Matrikel: 5q - Møborg Ejerlav, Møborg Matrikel: 36af - Møborg Ejerlav, Møborg Matrikel: 8g - Møborg Ejerlav, Møborg
CHR	58307
CVR / P-nummer	30233131 / 1013038488
Konsulent/rådgiver	Heidi Birch Wentzlau
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 244134
Bilag	Skema nr.: 244134 er vedhæftet følgende bilag; <ul style="list-style-type: none"> - Miljøkonsekvensrapport - Oversigtskort - Afløbsforhold - Støv og støjkilder - Beredskabsplan

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Ikke teknisk resumé.....	5
Basisoplysninger	8
Tidligere godkendelser	8
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	8
Der er ingen samdrift med andre ejendomme.....	8
Biaktiviteter	8
Der er ingen biaktiviteter.	8
IE-brug	8
Projektets erhvervmæssige nødvendighed	8
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	8
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	8
Indretning og drift	9
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	13
Foderopbevaring	14
Afløbsforhold.....	14
Beliggenhed	15
Planforhold	15
Landskab.....	17
Afstandskrav	18
Naturområder.....	19
Ammoniakemission	19
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	21
Kategori 1-natur	21
Kategori 2-natur	21
Kategori 3-natur	21
§ 3 områder	22
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	23
National beskyttelse af arter af planter og dyr	23
Biodiversitet – Den danske Rødliste	23
Lugt.....	24
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	27
Støv	27
Støj.....	27

Rystelser	28
Lys	28
Til- og frakørsels forhold.....	29
Fluer og skadedyr	31
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	31
Forslag til egenkontrol.....	32
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	33
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	33
Affald	34
Døde dyr	35
Grundvand	35
Vandforbrug og vandinstallationer	36
Energi.....	36
Klima	37
BAT (ammoniak)	37
BAT.....	38
Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)	38
Fravalg af teknologier	39
Miljøledelsessystem	39
Management/Godt landmandskab	40
Fodringsstrategi.....	40
Vand.....	41
Energi.....	41
Spildevand	42
Støj.....	42
Støv.....	43
Lugt	43
Opbevaring af husdyrgødning	43
Udbringning af husdyrgødning	44
Samlet BAT-vurdering.....	44
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	44
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	44
Tiltag ved ophør.....	44
Befolkningen og menneskers sundhed	45
Alternative løsninger	46

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	46
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	46

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget Damhusvej 59, 7660 Bækmarksbro, beliggende i Lemvig Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 443 af 26/04/2023 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Kristoffer Serup Hald driver ejendommen "Hedevang", som er beliggende på Damhusvej 59, 7660 Bækmarksbro med en produktion på 1.500 søer og smågrise. Der er meddelt §12-miljøgodkendelse på ejendommen den 29. juni 2017. Ansøger ønsker at opsætte en klima-pavillon til fravænnede grise og derfor søges en §16a miljøgodkendelse, hvor udvidelsen indgår. Der ændres ikke på indretningen og produktionsarealet i de øvrige stalde.

Det vurderes, at klima-pavillonen er erhvervsmæssig nødvendig for at opretholde en tilstrækkelig sektionsret drift i produktionen.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Ejendommens beliggenhed i landskabet og i forhold til beboelser

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Damhusvej 55, som ligger 350,7 m sydøst for ejendommen. Herudover ligger der én nabo uden landbrugspligt, Damhusvej 51, 645 m sydøst for ejendommen.

Den nærmeste samlede bebyggelse et lokalplanlagt område ved Møborg (6L1 1.1), som ligger ca. 1,7 km nordøst for ejendommen. Nærmeste byzone er et erhvervsområde ved Bækmarksbro (6E 0.1), som ligger 1,6 km nord for ejendommen.

Ejendommen er beliggende indenfor skovrejsningsområde, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantning er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres byggeri, der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift. Herudover ligger ejendommen ikke inden for landskabelige udpegninger.

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Lugt fra husdyrbrug reguleres i forbindelse med afgørelser via lugtberegninger og lugten vurderes ud fra det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrbrugloven.

Lugtgenekravet er hhv. 412 m til nabobeboelse uden landbrugspligt, 837 m til samlet bebyggelse og 1,1 km til byzone.

Beregningerne i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk, viser at lugtgenekriterierne i Husdyrbrugloven er overholdt til samlet bebyggelse og byzone. Geneafstanden til nabobeboelse på Damhusvej 55 er ikke overholdt. Geneafstanden til alle andre nabobeboelser er overholdt. Årsagen til lugtgenefstanden ikke er overholdt er, at staldsystemet i løbe-drægtighedsstalden øger lugtudledning ved at gå fra den gamle godkendelsesordning, hvor der blev opgjort og beregnet på antal dyr, til den nye ordning, hvor produktionsarealet er opgjort og beregnet i m². Der søges om dispensation jævnfør §33 – 50 % reglen.

Det dokumenteres i nærværende materiale at det ansøgte projekt ikke medfører:

- At husdyrbrugets samlede lugtmission stiger.
- At de ansøgte ændringer medfører at lugtmission fra enkelte staldafsnit øges nærmere enkelt boligen.
- At afstanden til enkeltboligen er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug og der forventes ingen ændringer af lugtgener ved omkringliggende beboelser.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes på baggrund af den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Fluer bekæmpes ved hjælp af jævnlig udslusning af gylle, der udsættes rovfluer og opretholdes god hygiejne i staldene. Rottebekæmpelse håndteres af autoriseret firma.

Til ejendommen er der to indkørsler fra Damhusvej. Der ændres ikke ved tilkørselsforholdene i forbindelse med opsætningen af en klima-pavillon.

Samlet vurderes det med baggrund i de beskrevne tiltag at ændringen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende samt at eventuelle gener er søgt begrænset mest muligt.

Påvirkning af natur

Ifølge ansøgningen er den samlede ammoniakfordampning fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg beregnet til 7.470,9 kg NH₃-N/år, hvilket er et fald på -133,0 kg NH₃-N/år i forhold til miljøgodkendelse fra d. 29. juni 2017. Faldet skyldes, at der siden sidste godkendelse er indregnet to teltoverdækninger på gylletanke, som ammoniakreducerende teknologi.

Omkring ejendommen er der registeret beskyttet natur. Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke registreret mose- og hede områder, som er omfattet af et beskyttelsesniveau i Husdyrbrugloven (kategori 3).

Ejendommen er beliggende ca. 843 m nordøst for, det nærmeste kategori 2 naturområde, som er §7 hede. Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,3 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Det andet kategori 2 naturområde er beliggende ca. 2,4 km sydøst for anlægget og er §7 hede.

Ejendommen er beliggende ca. 2,0 km nordvest for det nærmeste kategori 1 naturområde. Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

2,1 km nordvest for ejendommen ligger natur 2000 området: Nissum Fjord. Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på særligt beskyttede arter tæt ved ejendommen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget Damhusvej 59, 7660 Bækmarksbro er et IE-brug, derfor er der krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af ejendommens miljøbelastning.

Alternativer til teknologi og ansøgt ændring

Ejendommen har implementeret følgende ammoniakreducerende teknologier i driften ;

- Fast overdækning på gylletanke
- Delvis fast gulv på store dele af produktionsarealet

- Varmepumpe til genindvinding – køling under kanalbund.

De ansøgte løsninger er valgt, idet de giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed.

Eftersom der primært er tale om en godkendelse af eksisterende og uændret produktion har der ikke i forbindelse med denne ansøgning været overvejet alternative produktionstyper eller placeringer af den nuværende produktion. Udvidelsen af produktionsarealet med en klimapavillion til smågrise, er en nødvendighed for at opretholde en skarp sektionering i forbindelse med fravæning, for at undgå at der over en periode på 1-2 uger tilføres nyfravænnede grise til klimastaldsektionerne.

Ophør

Der er tale om kontinuerlig drift i anlægget, - kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner over hele cyklus. Disse perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften som vil kunne registreres i lokalområdet.

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller levebrug.

Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspredes på udbringnings-arealerne eller afsættes.

Olie- og kemikalieoplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres til destruktion. Fodersiloer og –lade tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

Myndighederne orienteres om at staldene er tomme, det oplyses hvorvidt der er tale om en kortere eller længere nedlukning i fht. myndighedernes tilsynsforpligtelse på husdyrbrug.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Afgørelse		Projektets omfang
§16 a Miljøgodkendelse 2024		Eksisterende uændret produktionsareal ; 4667 kvm produktionsareal til søer 3528 kvm produktionsareal til smågrise – heraf 70 kvm NY stald. 371 kvm produktionsareal til polte
§12 Miljøgodkendelse 29. juni 2017	1500 årssøer 57000 smågrise 7,2-30 kg 800 sopolte 50-107 kg	Opførelse af ny farestald, smågrisestald og drægtighedsstald (i alt ca. 7.800 m ²), samt en ny gyllebeholder på 5.000 m ³ .
§19d Anmeldelse om skift i dyretype 26. april 2012	Tilpasninger på dyreholdet; 664 søer 23244 smågrise 7,2-30 kg 330 polte 80-107 kg	Ingen ændringer i bygningsmassen
§19f Ikke godkendelsespligt – udvidelse af dyrehold i eksisterende stalde 26. marts 2012	Tilpasninger på dyreholdet; 650 søer 22911 smågrise 7,2-30 kg 922 polte 80-107 kg	Ingen ændringer i bygningsmassen

Tabel 1. Tidligere godkendelser

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Der er ingen samdrift med andre ejendomme.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter.

IE-brug

Husdyrbruget er kategoriseret, som et IE-brug, da der er flere end 750 årssøer og er derved omfattet af Husdyrbruglovens § 16a stk. 2

Projektets erhvervmæssige nødvendighed

Udvidelsen af produktionsarealet anses for at have erhvervmæssig nødvendighed for driften.

På ansøgningstidspunktet er en landsdækkende sanering i gang mod svinesygdommen PRRS.

Ejendommen Damhusvej 59 arbejder på at få status som PRRS-fri. Saneringen betyder, at der er behov for ekstra stier til smågrise for at opretholde en skarp sektionering mellem fare- og klimastalde. Hvis ikke ejendommen gennemfører saneringen vil det blokere både lokalt og på landsplan i forhold til saneringsplanen for PRRS. Flyttes dyrene væk fra ejendommen øges risikoen for at sprede/ eller blive smittet med PRRS.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m. Der opføres en klima-pavillon i forlængelse af "smågrisestald 2018" med målene 4,4 m x 16,0 m. Pavillonen er i grå nuancer og vil med hensyn til afløb af husdyrgødning

blive koblet sammen med "smågrisestald 2018". Overfladevand ledes ud over jord og vil dermed ikke påvirke den eksisterende og uændrede udledningstilladelse for ejendommen.

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift (§19d 2012)	Nudrift (§12 2017)	Ansøgt 2024
1. Smågrisestald 2008	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1182	1182	1182
	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	138	138	138
	<i>Gyllekøling</i>			
2. Løbe/drægtighedsstald 2008	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1039	1039	1039
	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	344	344	344
	<i>Gyllekøling</i>			
3. Farestald 2018	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv		148	148
	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv		1018	1018
4. Løbe/drægtighedsstald 2018	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv		233	233
	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		630	630
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv		895	895
	<i>Gyllekøling</i>			
5. Smågrisestald 2018	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv		2128	2128
6. Farestald 2008	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	741	741	741
7. Ny klima-pavillon	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/50 %)			70
SUM		3.444	8.496	8.566

Tabel 2. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Produktionsarealerne er beregnet og opmålt ud fra byggetegninger, som foreligger på staldbygningerne. Inventar er ikke fratrukket produktionsarealet men gangarealer og krybber er fjernet fra beregningen. På figur 2 er produktionsarealernes placering i staldbygningerne indtegnet.

Den nye klima-pavillon måler 4,4 m x 16,0 m og har et produktionsareal på 70 m². Stierne er indrettet med 50 % drænet gulv og 50 % spalter.

På figur 1 fremgår de fremtidige driftsbygninger på situationsplanen.

Figur 1. Situationsplan for Damhusvej 59

Bygning 1. Beboelse

Bygning 2. Eksisterende løbe/drægtighedsstald bygget i 2008. Stalden er indrettet med henholdsvis delvist spaltegulv, hvor søerne går løse samt individuel opstaldning med delvist spaltegulv. Der er etableret gyllekøling. Ventilationsanlægget er mekanisk. Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv på 1.039 m². Eksisterende
- Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv på 344 m². Eksisterende

Bygning 3. Eksisterende løbe/drægtighedsstald bygget i 2018. Stalden er indrettet med 20 poltestier, som er indrettet med Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Herudover er der individuel opstaldning samt løsgående søer, hvor det er indrettet med delvis spaltegulv. Der er etableret gyllekøling. Ventilationsanlægget er mekanisk.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv på 233 m². Eksisterende
- Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv på 630 m². Eksisterende
- Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv på 895 m². Eksisterende

Bygning 4. Eksisterende smågrisestald bygget i 2008. Stalden er indrettet med 9 sektioner med stier til smågrise og polte (slagtegrise). Smågrisestierne er indrettet med delvis spaltegulv og slagtegrisestierne (polte) er indrettet med 50-75 % fast gulv. Der er etableret gyllekøling. Ventilationsanlægget er mekanisk og der er diffus ventilation.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv på 1182 m². Eksisterende
- Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv på 138 m². Eksisterende

Bygning 5. Eksisterende farestald bygget i 2008. Stalden er indrettet med 5 sektioner og kassestier med delvist spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk og der er diffus ventilation.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv på 741 m². Eksisterende

Bygning 6. Eksisterende farestald bygget i 2018. Stalden er indrettet med 7 sektioner. En mindre sektion anvendes til baby-stald og de resterende 6 sektioner er indrettet med kassestier og delvist spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk og der er diffus ventilation.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv på 148 m². Eksisterende
- Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv på 1018 m². Eksisterende

Bygning 7. Eksisterende smågrisestald bygget i 2018. Stalden er indrettet med 5 sektioner. Smågrisestierne er indrettet med delvist spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk og der er diffus ventilation.

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv på 2.128 m². Eksisterende

Bygning 8. **Ny klimapavillon etableres i forlængelse af bygning 7. Pavillonen måler 4,4 m x 16,0 m. Pavillonen er etableret med mekanisk ventilation og indrettet med smågrisestier.**

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- **Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/50 %) på 70 m². Nyt**

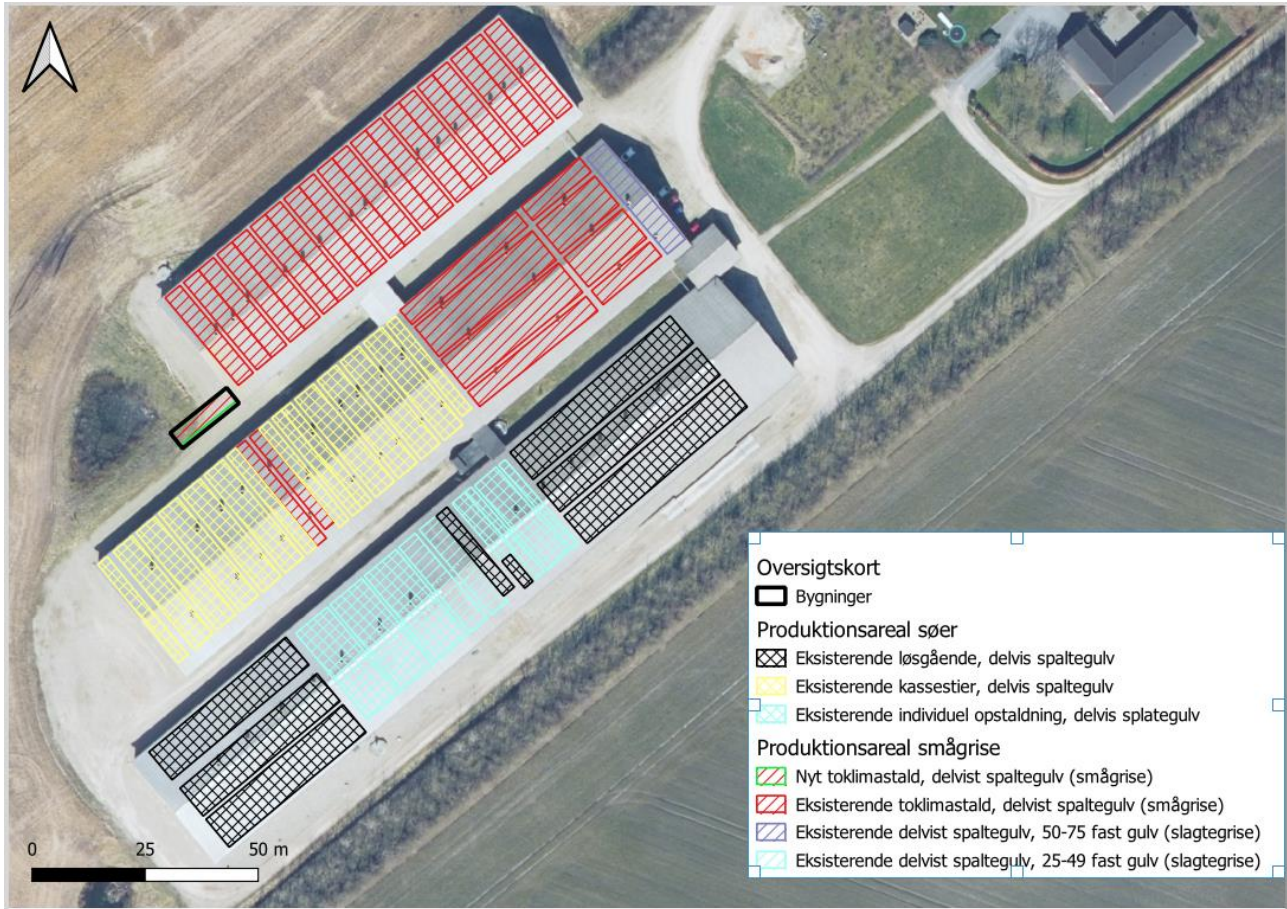
Bygning 9. Foderlade

Bygning 10. Servicerum

Bygning 11. Eksisterende ajlebeholder på 410 m³.

Bygning 12. Eksisterende gyllebeholder med teltoverdækning etableret i 2007. Teltoverdækning er fastholdt med vilkår. Opbevaringskapacitet på 4.150 m³.

Bygning 13. Eksisterende gyllebeholder etableret i 2018, eftermonteret med teltoverdækning som frivilligt tiltag. Opbevaringskapacitet på 4.600 m³.

Figur 2. Produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol)

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 3 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder	2007	10 års	4.150	1.020	Overdækning fastholdt med vilkår
Gyllebeholder	2018	10 års	4.600	1.085	Overdækning (frivilligt tiltag i nudrift og 8-årsdrift)
Ajlebeholder		10 års	410	134	
Donskærvej 46, Bækmarksbro	1986	10 års	700	-	Flydelag
Nørgårdsvej 8, Vemb	2004	5. års	3.000	-	Flydelag
Lejet kapacitet	-	-	3.000	-	-
I alt			15.860		

Tabel 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til lager i form af spildevand, vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanke til gyllebeholdere. I fortanke er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Der er to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen med en kapacitet på hhv. 4.150 og 4.600 m³. Samt en ajlebeholder med en kapacitet på 410 m³. De to gyllebeholdere er eftermonteret med overdækning, hvor der i beregningerne i ansøgt drift indgår en miljøeffekt af teltoverdækningerne med 50 % reduktion af ammoniak. I nudrift er kun tanken med 4.150 kbm omfattet af vilkår til fast overdækning.

Hypig udslusning af gylle er et lovkrav for alle eksisterende slagtegrisestalde, samt alle nye stalde (slagtegrise, so- og smågrisestalde), som er godkendt efter 1. maj 2023. Udslusningen skal ske, når der er en gyllehøjde på 10 cm i gyllekummen, dog oftest hvert 7. dag.

Der skal derfor praktiseres hyppig gylleudslusning i klima-pavillonen efter ibrugtagningen, -dette udføres manuelt. Der skal føres logbog over den hyppige udslusning. Når der er tale om anlæg, hvor der ikke vil være 10 cm gylle i gyllekanalerne efter 7 dage, og udslusningen derfor ikke vil ske ugentligt, kan gyllestanden måles i kanalen og noteres i logbogen.

På ejendommen er der opbevaringskapacitet til opbevaring af 9.160 m³ gylle. Dertil lægges 3.700 m³ i ejede tanke på to eksterne adresser samt yderligere 3.000 m³ i lejede tanke.

Ved fuld produktion på det ansøgte produktionsareal vil der produceres ca. 18.000 kbm gylle om året. Med opbevaringskapacitet i egne og lejede tanke til 15.860 m³ svarer det til 10,6 mdr's kapacitet hvilket for den pågældende ejendom er påkrævet idet man i sædskiftet ikke har mulighed for udkørsel i efteråret.

Der lagres kun 9.160 kbm gylle på adressen, idet dette svarer til det jordtilliggende der er på og omkring ejendommen. Den resterende mængde lagres og håndteres som beskrevet fra ejers andre beholdere beliggende ved udspretningsarealer andre steder i lokalområdet. Således skal husdyrgødningen ikke transporteres yderligere før udbringning.

I forbindelse med beregning af gødningsproduktionen medregnes opsamlet regnvand i gyllebeholderen i normtallet for produceret husdyrgødning. De to gyllebeholdere på Damhusvej 59 har en samlet opbevaringskapacitet på 8.750 m³, som kan udnyttes fuldt idet regnvand grundet fast overdækning ikke skal udbringes.

Vurdering

Ansøger forpligter sig via gødningsplanlægningen til at opretholde tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 og 12. Dette forhold kan på tilsyn kræves dokumenteret. Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre at produktionen til stadighed har rådighed over den nødvendige kapacitet.

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

På ejendommen fodres med færdigfoder til alle dyregrupper, der opbevares i færdigvaresiloer i foderladen. (bygning 9, figur 1)

I foderladen er der 9 siloer med i alt 150 tons, færdigfoder. Udfodring sker automatisk i alle staldafsnit – nye stipladser til smågrise undtaget. Foderanlæg justeres kontinuert, så den udfodrede mængde tilpasses dyrenes vækst og søernes cyklus, og unødigt foderspild minimeres.

Alle grise fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt og der sker ikke nogen ændringer af forholdene omkring foderlade og opbevaring, afledt af etableringen af ekstra stipladser til smågrise.

Afløbsforhold

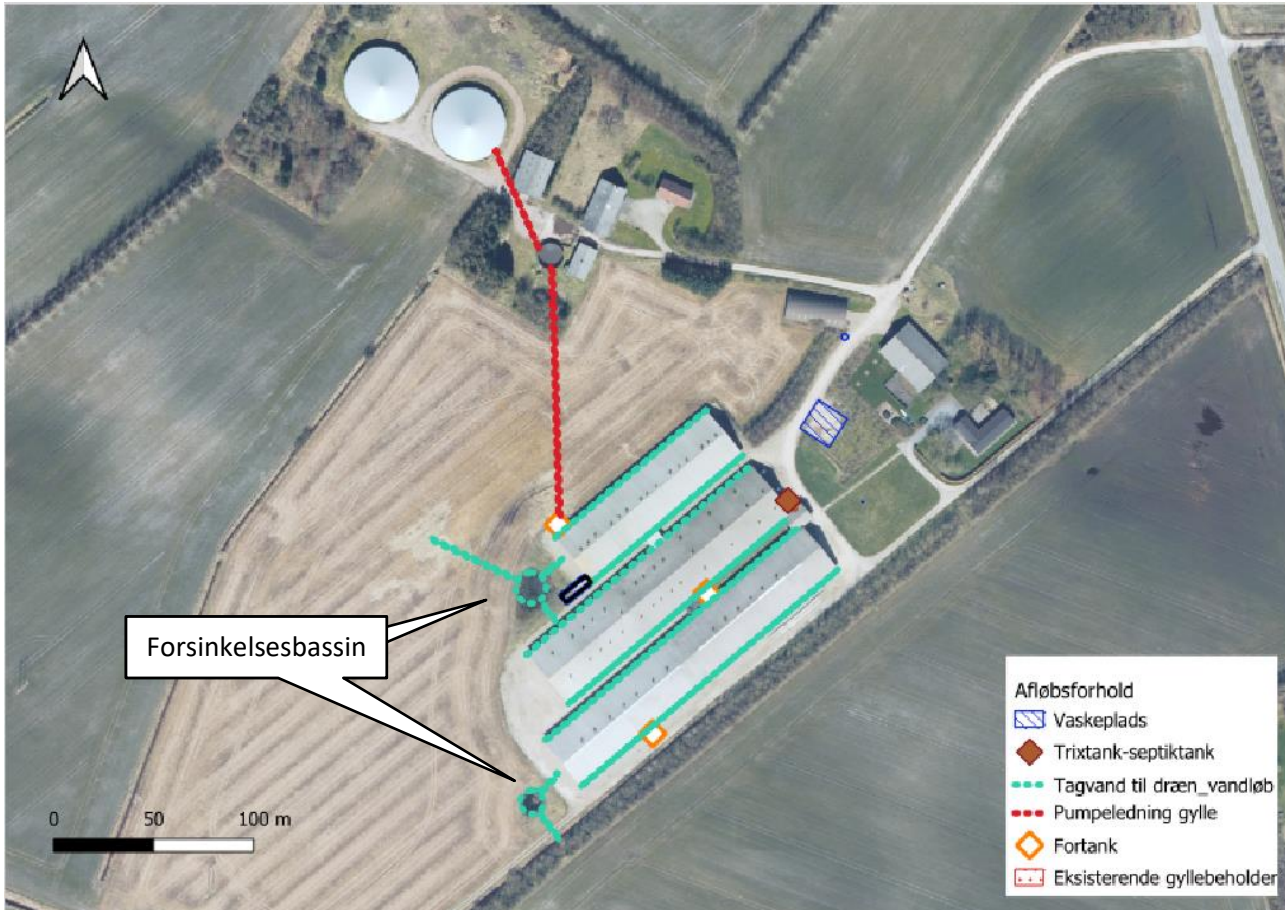
Afløbsforholdene ændrer sig ikke i forhold til de beskrevne afløbsforhold i §12-miljøgodkendelsen 29. juni 2017.

Der er sanitært spildevand fra driftsbygningerne, som ledes videre til trixtank der er placeret ud for servicebygningen.

Tagvandet på staldbygningerne opsamles via tagrender og ledes videre til to forsinkelsesbassiner med overløb til dræn og grøft hhv. syd og vest for staldanlægget – forholdet er godkendt og dokumenteret med udledningstilladelse.

Gyllen fra klima-pavillonen ledes til "smågrisestald 2018" (bygning 7, figur 1). Tagvandet fra klima-pavillonen afledes på terræn, men mængden vurderes at være ubetydelig. Den nye bygning vil således ikke påvirke eksisterende og uændret udledningsplan.

Der er etableret en vaskeplads nordøst for staldbygningerne og er nummereret som 14 på situationsplanen (figur 1). Afløbsforhold kan visualiseres på nedenstående figur 3.

Figur 3. Oversigt over ejendommens afløbsforhold.

Vurdering

Eftersom der ingen ændringer er til bedriftens nuværende afløbsforhold vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand og restvand jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Damhusvej 55, som ligger 350,7 m sydøst for ejendommen. Herudover ligger Damhusvej 51 med 645 m til ejendommen.

Den nærmeste samlede bebyggelse, et lokalplanlagt område ved Møborg (6L1 1.1), som er beliggende ca. 1,7 km nordøst for ejendommen. Nærmeste byzone er et erhvervsområde ved Bækmarksbro (6E 0.1), som ligger 1,6 km nord for ejendommen.

Figur 3. Ejendommens placering

Der er ikke kendskab til gasledninger eller øvrige ledninger tæt på ejendommens bygninger. Der vil i nærværende godkendelse ikke blive udført gravearbejde.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet. 584 m syd for ejendommen er der et kommuneplanramme område (6Å 0.4), som er udpeget til vindmølleområde.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde		X
Skovrejsningsområde	X	
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X
Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 2. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor skovrejsningsområde, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantning er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres byggeri, der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift.

Vurdering

Klima-pavillonen placeres i forlængelse af den eksisterende "Smågrisestald 2018" og skærmes hovedsageligt af den eksisterende bygningsmasse på ejendommen. Staldafsnittet har fladt tag, ligger sig lavt i landskabet og vil i sammenligning med de omkringliggende bygninger syne meget lidt. Pavillonen fremstår i grålige nuancer og vil ikke være synlig fra nord, syd eller øst.

Det vurderes derfor, at klima-pavillonen ikke vil påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Klima-pavillonen er en erhvervsmæssig nødvendighed i driften, da en landsdækkende sanering mod PRRS giver ejendommen et behov for flere smågrisestier for at kunne gennemføre saneringen på ejendommen.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

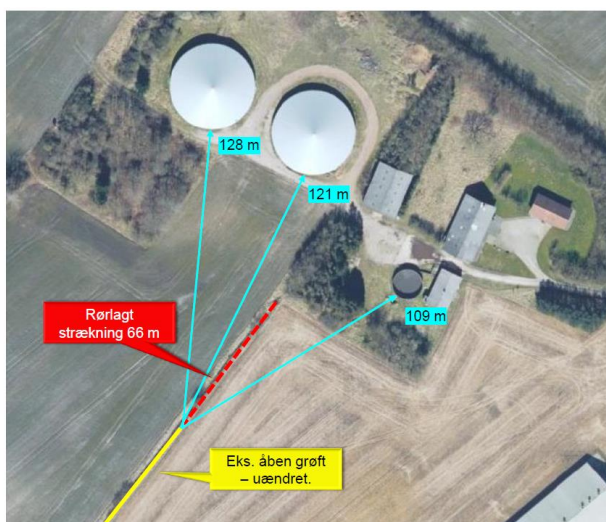
- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Alle afstandskrav er overholdt. For at opfylde afstandskravet på 100 meter fra gyllebeholderne til vandløbet, som ligger vest for ejendommen og syd for gyllebeholderne, rørlægges 66 m af vandløbet (se figur 5).

Afstandskravet på 100 m bliver derfor overholdt ved rørlægning af 66 m af vandløbet.

Figur 5. Rørlægning af vandløb – se gul markering på kortet

Nedenfor ses afstandskrav og den aktuelle opmålte afstand:

Nærmeste	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Byzone	1572	Erhvervsområde - Bækmarksbro	
Samlet bebyggelse	1713	Møborg	
Nabobeboelse	350,7	Damhusvej 55	50 m
Kirkebyggelinje	1698	Møborg Kirke	
Sommerhusområde	5900	Skalstrup	50 m
Naboskel	235	Matr. nr. 5c Møborg Ejerlav, Møborg <i>Målt fra Løbe/drægtighedsstald 2008 til matrikel-skel ved Damhusvej 55.</i>	30 m
Beboelse på samme ejendom	102	<i>Målt fra stuehus til smågrisestald 2008</i>	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	Ukendt	25 m
Almen vandindvinding	>50	Bækmarksbro Vandværk - indvinding nr. 95690	50 m
Ikke almen vandindvinding		Markvanding - Boring 63.737	25 m
Vandløb	109	Grøft vest for ejendom <i>Målt fra ajlebeholderen til vandløbsmarkering</i>	100 m
Dræn/grøft	>15	Der er dræn syd/sydvest for ejendommen	15 m
Sø	228	§3 sø nordøst for gyllebeholderne i det åbne land	15 m
Offentlig vej – privat fællesvej	263	Damhusvej	15 m

Tabel 3. Afstandskrav

Afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Idet ejendommen ligger i god afstand til byzone, samlet bebyggelse samt nabobeboelser og udvidelsen af staldanlægget er forholdsmæssig lille og skærmet fuldstændig af det eksisterende bygningsanlæg vurderes ændringen ikke at ville medføre gener fra ejendommen til disse områder.

Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 7.470,9 kg NH₃-N/år. Kildehøjde er i beregningerne 6 meter for eksisterende stalde men 3 m for ny tilbygning til smågrise.

I forhold til nudrift sker der et fald ammoniakemissionen på -133,0 kg NH₃-N/år, hvilket skyldes at ejendommens største gyllebeholder siden sidste godkendelse er eftermonteret med fast overdækning. Denne inddrages nu i beregningen som ammoniakreducerende tiltag, - 217 kg NH₃-N pr. år, for at balancere den ekstra udledning der er fra den nye klimastald + 84 kg NH₃-N pr.år.

Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning, Blandet natur med middel bevoksning eller skov.*

Der er kumulation (to eller flere ejendomme) i punkterne Habitatområde Nissum Fjord (kategori 1) og NAT-2000 – Nissum Fjord (kategori 1), men totalbelastningen fra denne ejendom er hhv. 0,0 – 0,1 kg N/ha/år – hvilket er under afskæringskriteriet på 0,2 kg NH₃-N /ha/år.

Totaldepositionen til kategori 2 natur er beregnet og vurderet – to store hedeområder beliggende hhv. SV og SØ for husdyrbruget. Lovens krav til depositionen er 1,0 kg NH₃-N/ha/år og baseres på den totale udledning fra husdyrbruget og udgør for de to naturpunkter hhv. 0,3 kg og 0,1 kg NH₃-N/ha/år – hvilket er under afskæringskriteriet.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden fastsat jf. §19d af 26. april 2012 og nudriften fastsat jf. §12 Miljøgodkendelse af husdyrbrug 29. juni 2017.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6996,3	474,6	7470,9
Nudrift	6912,3	691,5	7603,9
8 års-drift	2852,1	461,6	3313,7

Figur 4. § Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Forskellen mellem ansøgt drift, nudrift og 8. års drift udgøres af;

Anlæg

- 8. års drift – 3444 kvm produktionsareal (bygningsanlæg 2008)
- Nudrift – 8496 kvm produktionsareal (bygningsanlæg 2008 + 2018)
- Ansøgt drift – 8566 kvm produktionsareal (bygningsanlæg 2008 + 2018 + 2024)

Virkemidler i nudrift:

- Gyllekøling etableret i:
 - Smågrisestald 2008: 7,3 %, 8760 timer
 - Løbe/drægtighedsstald 2008: 7,3 %, 8760 timer
 - Løbe/drægtighedsstald 2018: 9,5 %, 8760 timer
- Fast overdækning på 4.150 m³ gyllebeholder, 50 % reduktion

Anvendte virkemidler i ansøgt drift;

- Gyllekøling etableret i:
 - Smågrisestald 2008: 7,3 % NH₃ reduktion og 6,9 % lugtreduktion, 8760 timer
 - Løbe/drægtighedsstald 2008: 7,3 % NH₃ reduktion og 6,9 % lugtreduktion, 8760 timer
 - Løbe/drægtighedsstald 2018: 9,5 %, 8760 timer
- Fast overdækning på 4.150 m³ gyllebeholder, 50 % reduktion
- Fast overdækning på 4.600 m³ gyllebeholder, 50 % reduktion

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 2,0 km sydøst fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 58: Nissum Fjord. 2,1 km nordvest for husdyrbrugets bygninger ligger natur 2000 området Nissum Fjord nr. 58.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,0 km sydøst for det nærmeste kategori 1 naturområde. Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

2,1 km nordvest for ejendommen ligger natur 2000 området: Nissum Fjord. Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 843 m sydvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde, som er §7 hede. Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,3 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Det andet kategori 2 naturområde er beliggende ca. 2,4 km sydøst for anlægget og er §7 hede. Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen moser – den nærmeste mose ligger 1,3 km fra ejendommen, se figur 6.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en ammoniakfølsom skov, der er beliggende sydvest for ejendommen.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 6 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	-0,1	0,7
9. §3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,0	0,3
7. §3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,0	0,4
6. Ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,0	0,5
5. §3 hede NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,0	0,6
4. §7 hede	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
3. §7 hede	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,3
2. NAT-2000 - Nissum Fjord	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
1. Habitatområde Nissum Fjord	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,0

Tabel 4. Naturberegninger

Figur 5. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er, ifølge Lemvig kommune ved miljøgodkendelse i 2017, vurderet at kunne forekomme nær husdyrbruget:

”Damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, trolldflagermus, dværgflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse og grøn kølleguldsmed.

Odder, damflagermus, vandflagermus og trolldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.”

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at husdyrproduktionen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg. Der er også undersøgt på arter.dk, som heller ikke viste nogle fund af Bilag IV.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg. Der er også søgt på arter.dk, som viste at der ikke var registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg. Der er også søgt på arter.dk, og her vises heller ingen registreringer af truede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afksthøjde), geografisk placering, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Overpumpning af gylle til gyllebeholder sker 1-2 gange ugentlig. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

I skema 244134 er der beregnet lugtemission fra staldene.

Geneafstanden er overholdt i forhold til samlet bebyggelse og byzone.

Geneafstanden til nabobeboelse på Damhusvej 55 er som den eneste nabo ikke overholdt. Årsagen til at lugtgeneafstanden ikke er overholdt skyldes, at staldsystemet i løbe-drægtighedsstalden øger lugtudledning ved at gå fra den gamle husdyrbruglov, hvor der blev beregnet på antal dyr, til den nye husdyrbruglov, hvor der regnes på produktionsarealet i m². Der søges om dispensation jævnfør §33 – 50 % reglen.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Damhusvej 51	0	NY	412,8	330,3	645,1	Ja
 Damhusvej 55	0	NY	412,8	412,8	350,7	Nej
 Møborg	0	NY	837	837	1712,8	Ja
 Erhvervsområde - Bækmarksbro	0	NY	1099,1	1099,1	1571,9	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen).

Konsekvenszone: 1313 m

Tabel 11. Lugtgeneberegning.

Det dokumenteres i nærværende materiale at det ansøgte projekt ikke medfører:

- At husdyrbrugets samlede lugtemission stiger.
- At de ansøgte ændringer medfører at lugtemission fra enkelte staldafsnit øges nærmere enkelt boligen.
- At afstanden til enkeltboligen er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug og der forventes ingen ændringer af lugtgener ved omkringliggende beboelser.

Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Stald	Dyretype og staldsystem	Lugtemission 8. års drift		Lugtemission Nudrift		Lugtemission Ansøgt drift	
		LE/s	OUE/s	LE/s	OUE/s	LE/s	OUE/s
Smågrisestald 2008	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	14184,0	24822,0	14184,0	24822,0	13205,3	23109,3
	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1932,0	4002,0	1932,0	4002,0	1798,7	3725,9
Løbe/drægtighedsstald 2008	Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	6130,1	7376,9	6130,1	7376,9	5707,1	6867,9
	Søer, golve og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	3405,6	4128,0	3405,6	4128,0	3405,6	4128,0
Farestald 2018	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	-	-	1776,0	3108,0	1776,0	3108,0
	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	-	-	2952,2	16288,0	2952,2	16288,0
Løbe/drægtighedsstald 2018	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	-	-	3262,0	6757,0	3262,0	6757,0
	Søer, golve og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	-	-	6237,0	7560,0	6237,0	7560,0
	Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	-	-	5280,5	6354,5	5280,5	6354,5
Smågrisestald 2018	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	-	-	25536,0	44688,0	25536,0	44688,0

Farestald 2008	Søer, diegivende. Kasses-tier, delvis spaltegulv	2148,9	11856,0	2148,9	11856,0	2148,9	11856,0
Ny klimapavillon	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)	-	-	-	-	840,0	1470,0
SUM		27800,6	52184,9	72844,3	136940,4	71914,3	135627,7

Tabel 12 Lugtemission

Som det fremgår af beregningerne, sker der et lille fald i lugtudledningen i ansøgt drift på -1 %.

Årsagen er knyttet til ejendommens eksisterende og uændrede drift af gyllekølingsanlægget i smågrisestalden og løbe-drægtighedsstalden fra 2008. Der er for at imødekomme den lille stigning i ejendommens samlede lugtudledning afledt af den nye klimapavillon indsat lugtreducerende effekt svarende til 6,9% fra disse stalde jf. gyllekølingens beregnede drift. Dette har ikke tidligere været fastholdt ved vilkår og er derfor at betegne som nyt virkemiddel i driften.

Gyllekøling - miljøforhold		Beregningen er udarbejdet af: HBW										
Arealer i kummer, køleeffekt & reduktions %		Valgt / installeret varmepumpe [Her kan indtastes den valgte varmepumpe-type og størrelse]										
2018 formler (pr 5. februar 2018)		Gyllekummer, m ²		Køleeffekt, W / m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal driftstimer / år	NH ₃ : Års reduktions %	Lugtreduktion Reduk-tions-%	Nødv. årligt driftstimer	Køleenergi, kWh / år fra gyllekøling	Varmeenergi, kWh / år fra gyllekøl med varmepumpe
Løbe-dr. stald + smågrise 2008	1.460,0 m ²	9,0 W	13,1 kW	0,0 kW	7,3	8.760 h	7,29	6,89	8.760 h	114.473 kWh	160.262 kWh	
Løbe-dr stald 2018	1.165,0 m ²	6,2 W	7,2 kW	0,0 kW	9,5	8.760 h	9,53	Ingen	-	63.328 kWh	88.660 kWh	
Areal med køling i alt	2.625,0 m²		20,3 kW							Sum 177.801 kWh	248.921 kWh	
	Varmeeffekt		28,4 kW							Svarer til liter fyringsolie, ca.	27.766 liter	
	El-effekt, mindst ca:		8,1 kW							Elforbrug til gyllekøling & opvarmning (al gyllekøling udføres med varmepumpe)	71.120 kWh	
Formler frem til og med 4/2-2018		Gyllekummer, m ²		Køleeffekt, W / m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal driftstimer / år	NH ₃ : Års reduktions %	-	-	Køleenergi, kWh / år fra gyllekøling	Varmeenergi, kWh / år fra gyllekøl med varmepumpe
Løbe-dr. stald + smågrise 2008	1.460,0 m ²	9,0 W	13,1 kW	0,0 kW	8,6	8.760 h	8,63	-	-	114.473 kWh	160.262 kWh	
Løbe-dr stald 2018	1.165,0 m ²	6,2 W	7,2 kW	0,0 kW	9,0	8.760 h	9,00	-	-	63.328 kWh	88.660 kWh	
Areal med køling i alt	2.625,0 m²		20,3 kW							177.801 kWh	248.921 kWh	
	Varmeeffekt		28,4 kW							Svarer til liter fyringsolie, ca.	27.766 liter	
Signatur:	Beregninger i kolonne E	Grøn celle	=	Træk og slip				Brun celle	=	linespil		

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til byzone og samlet bebyggelse er overholdt.

Der søges dispensation for lugtgeneafstanden til nærmeste beboelse "Damhusvej 55" jf. §33, idet følgende betingelser er opfyldt ;

- Husdyrbruget samlede lugtudledning reduceres med 1312 OUE/s.
- §33, nr.1 – Den vægtede gennemsnitsafstand til nabobeboelse er mere end 50% af den beregnede geneafstand.
- §33, nr. 2 – Lugtemissionen i staldafsnit der ligger nærmere nabo reduceres med 2497,8 OUE/s for at opveje bidraget fra ny stald med 1470 OUE/s.

Det vurderes, at lugt fra stalde ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer og dokumenteres at den ansøgte ændring ikke medfører en meremission

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Støv

De primære støvkilder er ventilation eller foder. I alle stalde med undtagelse af farestaldene, er der overbrusningsanlæg.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Foderet blæses til lager i et lukket system monteret med cyklon til opsamling af støvpartikler. Foder opbevares i lukkede siloer og transport af foder mellem silo og stald foregår i et lukket system, hvorfor støvgener fra håndtering af foder er meget begrænset. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens færdigvaresiloer og i foderladen.

I forbindelse med transport vil der i tørre perioder kunne være støvudvikling fra kørsel på grusvej. Der er ingen nabobeboelser i nærheden af ejendommens indkørsler.

Vurdering

Støv fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være til væsentlig gene for omgivelserne. Med overbrusning i alle stalde reduceres mængden af støv fra staldanlægget. Anlægget er godt placeret i landskabet og i forhold til omkringboende og det vurderes at produktionen ikke vil medføre væsentlige støvgener for omkringboende.

Med veletableret forbindelse til offentligt vejnet vurderes transporterne til/fra ejendommen ikke at forårsage støvgener hos nærmeste naboer. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de periodiske gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Støj

Der forventes ikke ændringer i støj i forhold til det beskrevet i miljøgodkendelsen meddelt §12-miljøgodkendelse på ejendommen den 29. juni 2017.

De væsentligste støjkilder i en griseproduktion er staldventilation, gyllepumper, forarbejdning og transport af foder, kompressorer og støj fra transport, m.v.

Alle grisestalde er mekanisk ventilatileret, der kører året rundt. Eventuel støj fra ventilationen må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimerne grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i grisebesætninger, vurderes støjniveauet i stalden at være meget lav.

Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfodring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommens matrikel.

Transporter med foder og andre forbrugsmaterialer til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der er desuden transport til afhentning af levende og døde dyr samt interne transport på bedriften. Dertil lægges transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Den primære del af transporterne er med husdyrgødning, disse er koncentreret i en afgrænset periode omkring forårsarbejdet i marken. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter ligger normalt i dagtimerne og på hverdage.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Damhusvej 59 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Lys

Der er lys i løbeafdelingen (i bygning 2 og 3 jf. figur 1) i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene, når der arbejdes. Lyset i staldene kan ses fra vinduerne. Læhegn grænser op til bygning 2 og 3 som indeholder løbeafdelingen, og det vurderes derfor, at lyset ikke vil være generende for omgivelserne.

Udendørsbelysning er udelukkende orienteringslys og tændes efter behov. Der er monteret lys på staldanlæggets nordlige gavle samt omkring indgangspartiet mod nord. Alle lamper er styret af lysføler og tænder ved mørkets frembrud.

Ved anlæggets læsserampe er der monteret orienteringslys til vognmanden, dette område er skærmet af bygningerne og lyset er styret af bevægelsescensor.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Klima-pavillonen opsættes i forlængelse af smågrisestald 2018 og kræver ikke særlig belysning udendørs.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

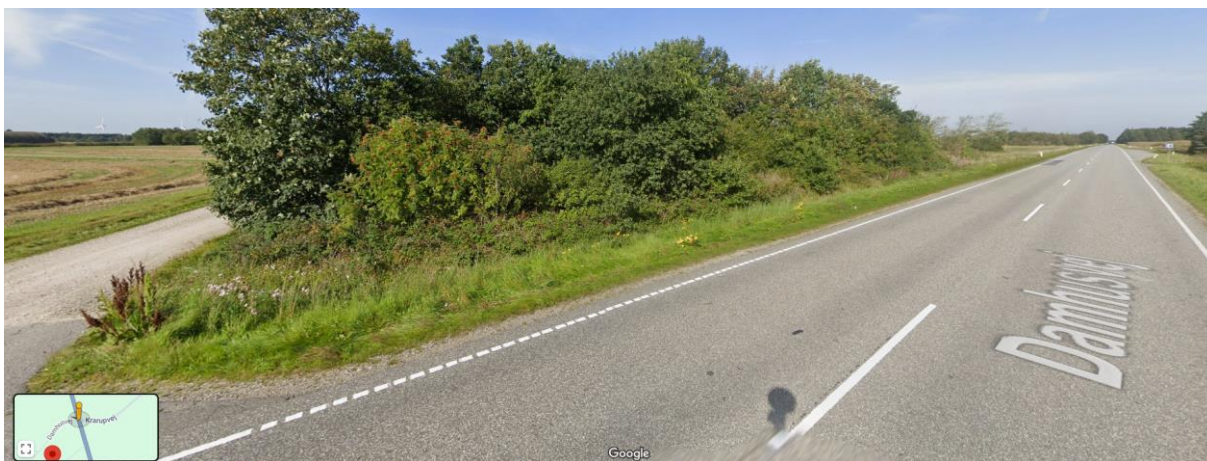
Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der to indkørsler. Det er primært den nordøstligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. De tunge transporter til og fra ejendommen vil ske ad den nordøstligste udkørsel.

Oversigtsforholdene fra begge indkørsler er gode herunder gengivet netop fra den nordøstlige udkørsel der også er indkørsel til Damhusvej nr. 61.

Oversigtsforhold mod syd – Damhusvej 59 til højre i billedet.

Oversigtsforhold mod nord – indkørsel mod Damhusvej 61 til venstre i billedet.

Der er ingen nabobeboelser i nærheden af de nuværende og fremtidige indkørsler.

Figur 6. Til- og frakørselsforhold

Transporter er nødvendige i forbindelse med afhentning af dyr og udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik omkring anlægget i en afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog forekomme hele døgnet rundt.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Afhentning af smågrise	Lastbil	Transporterne med smågrise sker med lastbil og sker ca. 1-2 gange ugentligt.
Levering af polte	Lastbil	Der kommer nye polte hver 8. uge.
Afhentning af søer/slagtedy	Lastbil	Der leveres søer/slagtedy fra ejendommen ca. 1 gang ugentligt. Dyrene afhentes af slagteriet, og ejer har ingen indflydelse for afhentning af slagtedyrene.
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen ca. 1-2 gange pr. uge. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Levering af foder	Lastbil	Der leveres foder ca. 3 gange ugentligt efter behov, hvilket betyder at leveringerne sker hen over året. Leveringerne og mængderne varierer fra år til år og afhænger af den enkelte

		aftale.
Gylle	Traktor og lastbil	Gylletransporter er sæsonbetonet og koncentreret til forår.
Affald	Lastbil- ukendt interval	Afhentningsaftale med godkendt renovatør. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 7.00-17.00

Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Der forventes ingen ændringer i transporter fra nuværende drift til ansøgt drift idet den lille udvidelse af produktionsarealet ikke genererer flere grise på ejendommen.

Transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler herunder rovfluer i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via autoriseret bekæmpelsesfirma, ODI Skadedyr.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved strejfen eller påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig

om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 5-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret så de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, tømmes beholderen og producenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Der vil laves en opdæmning med jord/halm for at undgå at gylle løber til dræn, boring og vandløb.

Brandslukkere er fordelt i bygningerne på ejendommen. Sektionering af staldene kan reducere omfanget af skader ved brand. Ud-/indlevering af dyr i hver sektion giver øgede antal flugveje for dyr og mennesker. Der er brandhæmmende vægge/døre i bygningerne.

I tilfælde af strømsvigt forefindes en nødgenerator på ejendommen/nødopluk.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, se bilag.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der udføres 5 og 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at tanken hvert 5./10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Tankene overvåges ved gyllepumpning.
- Der føres journal over medicinforbrug.

- I løbet af dagen og i forbindelse med den daglige drift bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn.
- Dyr registreres i CHR-registret.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Begrebet reststoffer i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag I, B, pkt. 8 skal forstås som en del af det almindelige affaldsbegreb, og angår tilbageværende rester af de stoffer, bl.a. kemikalier, rengørings-, behandlings- og sprøjtemidler samt olie-, benzin- og medicinrester mv., som opbevares på anlægget og/eller anvendes i produktionen. Regler om klassificering, opbevaring og bortskaffelse af de pågældende reststoffer fastlægges i den almindelige affaldslovgivning, herunder i reglerne om farligt affald, og i kommunale affaldsregulativer.

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskiner samt varmekanoner til udtørring i staldene. Dieselolien opbevares i to tanke på hhv. 1.200 og 2.500 liter. Tanken på 2.500 l er underjordisk mens tanken på 1.200 l er placeret i laden på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Spildolie opbevares i 60 liter tromle i lade/maskinhus, den er ligeledes placeret på fast bund uden afløb.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Kemikalier opbevares i aflåst kemikalierum i foderlade (bygning 9).

Der er ingen markdrift på adressen og dermed heller ikke behov for opbevaring af pesticider eller kunstgødning.

Medicin

Medicin opbevares i et køleskab i servicerum, jf. figur 10.

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Syge dyr behandles efter gældende veterinære reg-

ler og medicinen opbevares efter producentens forskrifter. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden der afhændes til kommunal genbrugsstation.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Lemvig Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Andet affald sorteres og afhentes i min. 3 fraktioner hhv. pap/papir, brændbart og plast til genanvendelse af autoriseret renovatør.

Fast affald:

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen/erhvervsaffald opbevares i maskinhuset og afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, batterier eller spraydåser indsamles i service-rum/værksted. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande og leveres på lokal genbrugsplads. Spanden opbevares i foderladen. Der findes ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald:

Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til kommunal modtagestation.

ISAG Kode	Art	Opbevaring	Bortskaffelsesmetode
19.00	Forbrændingseget	Container	Afhentes hver 14. dag
23.00	Ikke forbrændingseget	-	-
50.00	Pap/Papir	Container	Renovatør
51.00	Glas	200 L tønde	Køres til genbrugsplads
52.00	Plast	Container	Renovatør
52.06	Heraf PVC	Palletank	Køres til genbrugsplads
56.20	Jern og metal	Container	Produkthandel
79.00	Lysstofrør		Køres til genbrugsplads

Tabel 6. Oversigt over affaldshåndtering

Der er tale om et IE-brug, så derfor skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket på plads 73 meter nord for staldbygningerne (jf. figur 4). Herudover der er en kølecontainere ved farestalden (jf. figur 10).

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret. Dog er der andre regler ved opbevaring af døde dyr i lukket containere, i køle- eller fryseanlæg, jf. §§ 9-11 i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Grundvand

Husdyrbruget ligger udenfor område for særlig drikkevandsinteresse.

Husdyrbruget ligger ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde.

Der anvendes drikkevand fra Bækmarksbro Vandværk både til stuehus og stald.

Der er en markvandsboring DGU nr. 63.737.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til markvandsboring er der 137 m, og er dermed længere end afstandskravet på 25 m til vandboring

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vandforbrug og vandinstallationer

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Der forventes en lille stigning i vandforbruget ved etablering af klima-pavillonen, men ændringerne vurderes at være marginale.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning og udfodring.

Af energibesparende teknikker kan nævnes gyllekøling og trinløs styring af ventilationen.

Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor. Indendørs belysning styres ved timer/styringsprogram.

Til opvarmning af stalde anvendes overskudsvarmen fra gyllekølingen.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Der er etableret gyllekøling i flere staldafsnit, en sænkning af gyllens temperatur som reducerer CO₂-udledningen. Desuden produceres der varme, som kan erstatte brugen af fyringsolie.
- Der anvendes hyppig udlusning en gang ugentligt i den nye klima-pavillon. Metan producerende bakterier er mindre aktive ved lave temperaturer (under 15°C). Derfor kan man mindske udledningen af metan ved at pumpe gylle hyppigere fra stalden til gylletanken og skylle gyllekanalerne.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metan udledningen.

Figur 7. Oversigtskort

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6953	692	7644
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6996	475	7471
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	174
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 7 BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende, hvor BAT-krav er fastsat i tidligere afgørelse og nyt stald niveau. Der er anvendt miljøteknologier i den tidligere miljøgodkendelse fra 2017, -gyllekøling samt teltoverdækning på gyllebeholder (4.150 m³).

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Smågrisestald 2008	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Smågrisestald 2008	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Løbe/drægtighedsstald 2008	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Løbe/drægtighedsstald 2008	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Farestald 2018	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Farestald 2018	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Løbe/drægtighedsstald 2018	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Løbe/drægtighedsstald 2018	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Løbe/drægtighedsstald 2018	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Smågrisestald 2018	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Farestald 2008	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
NY Klimapavillion	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 8. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT

Ammoniak (anlæggets emissionsniveau for ammoniak og valg af teknologi)

BAT-niveauet er opnået ved:

- Gyllekøling etableret i:
 - Smågrisestald 2008: 7,3 % NH₃ reduktion og 6,9 % lugtreduktion, 8760 timer
 - Løbe/drægtighedsstald 2008: 7,3 % NH₃ reduktion og 6,9 % lugtreduktion, 8760 timer
 - Løbe/drægtighedsstald 2018: 9,5 %, 8760 timer
- Fast overdækning på 4.150 m³ gyllebeholder, 50 % reduktion
- Fast overdækning på 4.600 m³ gyllebeholder, 50 % reduktion

Gyllekølingsberegninger er vedlagt ansøgningskema 244134 i *husdyrgodkendelse.dk*. Herunder gengivet for at vise omregningen til ny formel 2018.

Gyllekøling - miljøforhold		Beregningen er udarbejdet af: HBW									
Arealer i kummer, køleeffekt & reduktions %											
		Valgt / installeret varmepumpe [Her kan indtastes den valgte varmepumpe; type og størrelse]									
2018 formler (pr 5. februar 2018)											
	Gyllekum- mer, m ²	Køleeffekt, W / m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal drifts- timer / år	NH ₃ : Års reduktions %	Lugtreduktion Reduk- tions-%	Nødv. årligt driftstimer	Køleenergi, kWh / år fra gyllekøling	Varmeenergi, kWh / år fra gyllekøl med varmepumpe	Varmepumpe, COP-varme 3,5
Løbe-dr. stald + smågrise 2008	1.460,0 m ²	9,0 W	13,1 kW 0,0 kW	7,3 0,0	8.760 h	7,29 0,00	6,89 0,00	8.760 h 8.760 h	114.473 kWh 0 kWh	160.262 kWh 0 kWh	
Løbe-dr stald 2018	1.165,0 m ²	6,2 W	7,2 kW 0,0 kW	9,5 0,0	8.760 h	9,53 0,00	Ingen Ingen	- -	63.328 kWh 0 kWh	88.660 kWh 0 kWh	
Areal med køling i alt	2.625,0 m ²		20,3 kW						Sum 177.801 kWh	248.921 kWh	
			Varmeeffekt 28,4 kW								Svarer til liter fyringsolie, ca. 27.766 liter
			El-effekt, mindst ca. 8,1 kW								Elforbrug til gyllekøling & opvarmning (al gyllekøling udføres med varmepumpe) 71.120 kWh
Formler frem til og med 4/2-2018											
	Gyllekum- mer, m ²	Køleeffekt, W / m ²	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal drifts- timer / år	NH ₃ : Års reduktions %			Køleenergi, kWh / år fra gyllekøling	Varmeenergi, kWh / år fra gyllekøl med varmepumpe	Varmepumpe, COP-varme 3,5
Løbe-dr. stald + smågrise 2008	1.460,0 m ²	9,0 W	13,1 kW 0,0 kW	8,6 0,0	8.760 h	8,63 0,00	- -	- -	114.473 kWh 0 kWh	160.262 kWh 0 kWh	
Løbe-dr stald 2018	1.165,0 m ²	6,2 W	7,2 kW 0,0 kW	9,0 0,0	8.760 h	9,00 0,00	- -	- -	63.328 kWh 0 kWh	88.660 kWh 0 kWh	
Areal med køling i alt	2.625,0 m ²		20,3 kW						177.801 kWh	248.921 kWh	
			Varmeeffekt 28,4 kW								Svarer til liter fyringsolie, ca. 27.766 liter
Signatur: Beregninger i kolonne E		Grøn celle	=	Træk og slip		Brun celle	=	linespil			

BAT niveauet er overholdt ved at der anvendes fast overdækning på gyllebeholdere samt anvendes gyllekøling i flere staldafsnit.

Fravalg af teknologier

BAT niveauet er overholdt med tiltag såsom gyllekøling og teltoverdækning af to gylletanke og derfor er der ikke set på fravalg af BAT-teknologier.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav om BAT-balance for nye og eksisterende bygninger.

Miljøledelsessystem

Der er indført et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.

- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, el, olie og indkøbt foder.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold der tiltrækker skadedyr.
- I indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at tage hensyn til en rationel drift, både af hensyn til ressource forbruget i driften men også og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"- produktstandard. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der er iværksat et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderproduktion og -indkøb sker iht foderplaner for hver dyregruppe.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder.
- Foderanlæg justeres kontinuert, således at udfodret mængde svarer til dyrenes behov og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der er i forbindelse med fodring anvendt et godkendt tilsætningsstof, som reducerer den samlede mængde kvælstof der udskilles.

- Der er i forbindelse med fodring anvendt et godkendt tilsætningsstof, som reducerer den samlede mængde fosfor der udskilles.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 3 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding, en polteblanding og en diegivningsblanding. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.
- Smågrisene og polte fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt, og for avlsdyrenes vedkommende, afhængigt af hvor de befinder sig i reproduktionsfasen. I denne produktion kan der udfodres 4 blandinger til smågrise og 2 blandinger til avlsdyr. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevands-spild.
- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften
- Varme:
- Der anvendes varmelamper i smågrisehulerne med 'sparekontakt' på hver enkelt lampe.
- Der er installeret varmegenvinding i form af gyllekøling. Varmen herfra anvendes til:
 1. Opvarmning af gulvarealer i farestald
 2. Opvarmning af gulvarealer i klimastald
 3. Rumvarme i klimastald

4. Brugsvand til bedriften.

- Der anvendes to- klimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til at hæve temperaturen under overdækningen. Herved spares energi på opvarmning af det faste gulv.

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest mulige forbrug af energi.
- Der er etableres undertryksventilation, hvilket reducerer energiforbruget i forhold til et ligetryks-ventilationsanlæg.
- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Tørfodringsanlægget er udstyret med en føler, der sikrer at fodringsanlægget ikke kører i tomdrift, når foderautomaterne er fyldt op.
- To gylletanke er overdækket og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til disse. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved f.eks. at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Der fodres ikke om natten.
- Alle stalde er isolerede.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, med undtagelse af farestaldene, hvilket reducerer støvgen-ner.
- Alt foder opbevares i foderladen og i lukkede siloer. Transport mellem stalde og foderlade foregår i et lukket system.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Lugt

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er primært anvendt staldsystemer m. begrænset gylleoverflade (delvis spaltegulv)
- Der er overdækning af de to store gyllebeholdere.
- Gyllebeholderne oprøres kun i forbindelse med udbringning af husdyrgødningen.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen udbringes videst muligt ved nedfældning

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere lugt. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for lugt.

Opbevaring af husdyrgødning

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning på to tanke. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Der er etableret gyllealarm på flere gyllebeholdere jf. § 21 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tankene hvert 5./10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Ingen tanke har fastmonterede pumper.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Der er ingen markdrift tilknyttet husdyrbruget.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt og opbevaring af husdyrgødning blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne i de eksisterende stalde og ny stald, er primært med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- En olietank står indendørs på fast gulv uden afløb derved er der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller for bl.a. at følge produktionen samt forbrug af f.eks. foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Bekendtgørelse nr. 1261 af 29/11/2019 § 51 indebærer et generelt krav for IE-husdyrbrug om en vurdering efter § 38k, stk. 1 i jordforureningsloven ved IE-brugets ophør: Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.

Stk. 2. Ved ophør forstås

1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,

2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, (går under grænsen for at være et IE-brug - selvvalgt)

3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller (går under grænsen for at være et IE-brug ved helt eller delvis bortfald)

4) situationer omfattet af § 48, stk. 2, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (ved påbud eller forbud/lovliggørelse eller ophør)

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko. (Dette betyder at der skal laves en redegørelse af om der skal laves en basistilstandsrapport)

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Damhusvej 59 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Damhusvej 59 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. En mindre udbygning med en klima-pavillon, giver en mulighed for PRRS sanering.

Udover den valgte løsning er der ikke vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.